

Raadsvoorstel

Agendapunt commissie: Programmabegroting 2026-2029

Gegevens steller:

Naam: K. Hagelstein
Telefoonnummer: 06-29039521
Emailadres: koen.hagelstein@a2samenwerking.nl

Gegevens agendapunt:

Agenda punt:
Zaaknummer: 0000303008
Datumraadsvergadering: 6 november 2025
Portefeuillehouder: F. Potters

Onderwerp:

Programmabegroting 2026-2029

1. Voorstel:

1. De Programmabegroting 2026-2029 vast te stellen;
2. De gevraagde investeringskredieten, zoals opgenomen in de financiële begroting, te voteren;
3. In te stemmen met de voorlegde mutaties in reserves, zoals opgenomen in de financiële begroting;
4. De verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen 2026 vast te stellen;
5. De verordening op de heffing en invordering van leges in de gemeente Valkenswaard 2026, inclusief bijbehorende tarieventabel en bijlage legeskosten bouwwerken, vast te stellen;
6. De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2026, inclusief tarieventabel, vast te stellen;
7. De verordening op de heffing en invordering van de riool- en waterzorgheffing 2026 vast te stellen;
8. De verordening Reclamebelasting Valkenswaard Centrum 2026 vast te stellen;
9. De verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2026 vast te stellen;
10. De verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2026

vast te stellen;

11. De verordening regelende de financiële verhoudingen tussen het Centrum voor Muziek en Dans en zijn leerlingen 2026-2027 vast te stellen;

12. De verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2026 vast te stellen;

13. Het budget voor de uitgifte van startersleningen per 1 januari 2026 te verhogen met € 1.500.000,-, waarmee het plafond op totaal € 4.500.000,- komt.

2. Inleiding:

Op grond van de Financiële verordening van de gemeente Valkenswaard (2024) stelt het college jaarlijks een programmabegroting op, welke zij voorlegt aan de raad ter besluitvorming. De uitgangspunten voor het opstellen van deze programmabegroting zijn reeds door de raad besloten, bij het vaststellen van de Nota Kaders 2026-2029.

De Programmabegroting 2026-2029 is de laatste begroting die aan de raad wordt aangeboden binnen de huidige bestuursperiode. Uitgangspunt van deze begroting is dat er geen nieuwe beleidsvoornemens opgenomen worden, om zo voldoende (financiële) ruimte te houden voor een nieuw te vormen raad en college. Vanuit de toezichthouder Provincie Noord-Brabant geldt dat of de eerste jaarschijf in de begroting structureel sluitend moet zijn, en wanneer dit niet mogelijk is uiterlijk de laatste jaarschijf structureel sluitend is. In de Programmabegroting 2026-2029 die voorligt, zijn alle jaarschijven structureel sluitend.

Gezamenlijk met het vaststellen van de Programmabegroting worden jaarlijks ook de verordeningen voor het komende jaar vastgesteld.

3. Beoogd effect:

Met het vaststellen van de Programmabegroting 2026-2029 worden de budgetten van de jaarschijf 2026 geautoriseerd en per programma vastgesteld. Op deze wijze kan het college uitvoering aan de wettelijke taken en de opgenomen beleidsvoornemens, binnen de gestelde kaders door de raad.

4. Argumenten:

2.1 Vaststelling van de programmabegroting, inclusief de investeringskredieten en reservemutaties betreft een raadsbevoegdheid.

Hiermee stelt de raad de kaders waarbinnen het college in 2026 uitvoering kan geven aan de beleidsambities.

5.1 t/m 12.1 Het vaststellen van de verordeningen betreft een raadsbevoegdheid.

De verordeningen zijn financieel vertaald in de begroting en vormen daarmee de input voor de opbrengsten uit lokale heffingen. In de paragraaf lokale heffingen vindt hier een uitgebreide toelichting plaats.

13.1 Jaarlijks worden er meer startersleningen aangevraagd en verstrekt.

De starterslening is één van de instrumenten die de gemeente Valkenswaard inzet om starters te helpen bij de aankoop van de eerste woning. Deze regeling is vastgelegd in de Verordening Startersleningen Gemeente Valkenswaard 2021. De gemeente zorgt voor de financiering van de te verstrekken leningen waarvan de rente en aflossingen uiteindelijk weer terugvloeien naar de gemeente. Dankzij deze zogenoemde revolverende werking kan het uitgeleende geld weer gebruikt worden voor nieuwe leningen om starters te helpen. Wel zien we dat er elk jaar meer startersleningen worden aangevraagd en verstrekt. De verwachting is dat deze trend zich ook in 2026 doorzet. Door extra budget beschikbaar te stellen kunnen we ook in 2026 starters blijven helpen bij de koop van hun eerste woning met een maximale aankoopprijs van 85% van de NHG-grens.

5. Kanttekeningen:

2.1 De voorliggende begroting is in het toetsingskader van de Provincie meerjarig en structureel sluitend

In 2028 en 2029 is er vanwege incidentele uitgaven een negatief incidenteel saldo. Dit saldo kan opgevangen worden door de incidentele inzet van de algemene reserve. De inzet van de algemene reserve voor deze incidentele uitgaven wordt begrotingstechnisch niet verwerkt. Wanneer de incidentele lasten zich daadwerkelijk voordoen, zal dit saldo in de Jaarstukken 2026 in het jaarrekeningresultaat verrekend worden, waar dan ook de verrekening met de Algemene reserve plaats vindt.

2.2 In de voorliggende begroting zit meerjarig nog steeds een onzekerheid

Op landelijk niveau spelen nog discussies over de financiering van Jeugd en WMO vanaf 2028, discussie over de totale financiering van gemeenten op basis van de toegewezen taken vanuit het Rijk en de indexatie die plaats vindt op het gemeentefonds. Deze onzekerheden kunnen een impact hebben op de meerjarige inkomsten van de gemeenten. Derhalve zijn deze risico's ook opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6. Financiën:

Het financieel beeld van de Programmabegroting 2026-2029 ziet er als volgt uit:

bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Bandbreedte	1.287	1.221	-1.311	-568
Ontwikkeling AR (stand per 1 januari boekjaar)	15.743	15.104	14.512	13.968
Bandbreedte exclusief incidentele baten en lasten (toetsingskader provincie)	3.239	2.457	333	472

bedragen x € 1.000

	2026	2027	2028	2029
Bandbreedte voor Nota Kaders (besluitvorming raad 31-5-2025)	-2.946	-1.692	-2.453	-2.453
Effect Nota Kaders 2026-2029	181	148	397	-549
Effect amendementen Nota Kaders 2026-2029	-90	-47	-47	-47
Effect verwerking Meicirculaire 2025	3.362	3.089	1.680	6.296
Saldo na verwerking Nota Kaders 2026-2029 en Meicirculaire 2025	507	1.498	-423	3.247
Effect ontwikkelingen en mutaties Programmabegroting 2026 - 2029	-501	-752	-867	-1.509
Effect actualiseren kredieten (gewijzigde kapitaallasten)	541	23	-106	-529
Effect overige mutaties (personeel, lokale heffingen, reserves/voorzieningen en financiering)*	740	452	85	-1.777
Bandbreedte Programmabegroting 2026-2029	1.287	1.221	-1.311	-568
Bandbreedte exclusief incidentele baten en lasten (toetsingskader Provincie)	3.239	2.457	333	472
Reeds besloten raadsbesluiten (aankoop de Haak en aanvullend krediet HOD)	-227	-259	-259	-259
Bandbreedte exclusief incidentele baten en lasten (toetsingskader Provincie) inclusief reeds genomen raadsbesluiten	3.012	2.198	74	213

* Het relatief grote verschil in 2029 op overige mutaties is het verschil dat wordt veroorzaakt doordat de beginstand van de bandbreedte van 2028 is overgenomen.

Er wordt een meerjarig structureel saldo gepresenteerd van € 3.239.000 miljoen positief in 2026, aflopend naar € 472.000 positief in 2029. Hiermee is de begroting structureel en reëel sluitend en voldoet aan de toetsingskaders van de Provincie (bandbreedte exclusief incidentele baten en lasten)

De ontwikkeling van de Algemene Reserve is dat deze de komende jaren licht afneemt. Dit komt door de inzet van de reserve voor het opvangen van incidentele tekorten (effect bandbreedte) en de regulier begrote onttrekkingen ter dekking van projecten. Gedurende de jaren zal de reserve wel weer met incidentele meevallers aangevuld worden, waarmee de begrote afname geen reden tot zorg is.

7. Participatie:

Niet van toepassing.

8. Communicatie

De programmabegroting zal via de gebruikelijk gemeentelijk kanalen gepubliceerd worden. Daarnaast zal een Begroting in een oogopslag gedeeld worden in/op de lokale en sociale media. Hiermee hebben belanghebbende snel inzichtelijk hoe de begroting is opgebouwd.

9.Vervolg

Na vaststelling van de Programmabegroting 2026-2029 wordt deze naar de toezichthouder, provincie Noord-Brabant, gestuurd. De bevindingen van de Provincie en het toezichtsoordeel zullen aan de raad toegezonden worden.

Bijlage(n)

1. Programmabegroting 2026-2029;
2. De verordening op de heffing en invordering van onroerendezaakbelastingen 2026;
3. De verordening op de heffing en invordering van leges in de gemeente Valkenswaard 2026, inclusief bijbehorende tarieventabel en bijlage legeskosten bouwwerken;
4. De verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2026, inclusief tarieventabel;
5. De verordening op de heffing en invordering van de riool- en waterzorgheffing 2026;
6. De verordening Reclamebelasting Valkenswaard Centrum 2026;
7. De verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2026;
8. De verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2026;
9. De verordening regelende de financiële verhoudingen tussen het Centrum voor Muziek en Dans en zijn leerlingen 2026-2027;
10. De verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2026.